

P7_TA(2011)0008

Vapaaehtoiset FLEGT-kumppanuussopimukset

Euroopan parlamentin päätöslauselma 19. tammikuuta 2011 vapaaehtoisesta FLEGT-kumppanuussopimuksesta

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon ehdotuksen neuvoston päätökseksi (10028/2010) (Kongon tasavalta) ja ehdotuksen neuvoston päätökseksi (12796/2010) (Kamerun),
 - ottaa huomioon luonnoksen Euroopan unionin ja Kongon tasavallan vapaaehtoiseksi kumppanuussopimukseksi metsälainsäädännön soveltamisen valvonnasta, metsähallinnosta ja Euroopan unioniin suuntautuvasta puutuotteiden kaupasta (FLEGT) (07636/2010),
 - ottaa huomioon luonnoksen Euroopan unionin ja Kamerunin tasavallan vapaaehtoiseksi kumppanuussopimukseksi metsälainsäädännön soveltamisen valvonnasta, metsähallinnosta ja Euroopan unioniin suuntautuvasta puutuotteiden kaupasta (FLEGT) (13187/2010),
 - ottaa huomioon neuvoston Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 207 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan, 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan, 218 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan a alakohdan v alakohdan ja 218 artiklan 7 alakohdan mukaisesti esittämän hyväksyntää koskevan pyynnön (C7-0170/2010 ja C7-0339/2010),
 - ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien alkuperäiskansojen oikeuksien julistuksen (yleiskokouksen 13. syyskuuta 2007 hyväksymä päätöslauselma 61/295),
 - ottaa huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 995/2010, annettu 20 päivänä lokakuuta 2010, puutavaraa ja puutuotteita markkinoille saattavien toimijoiden velvollisuuksien vahvistamisesta¹,
 - ottaa huomioon Cotonoun sopimuksen,
 - ottaa huomioon ehdotuksista neuvoston päätöksiksi vapaaehtoisten kumppanuussopimusten (FLEGT) tekemisestä Kongon tasavallan² ja Kamerunin tasavallan³ kanssa 19. tammikuuta 2011 vahvistamansa kannat,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 115 artiklan 5 kohdan ja 110 artiklan 2 kohdan,
1. suhtautuu myönteisesti vapaaehtoisiin kumppanuussopimuksiin Kamerunin tasavallan ja

¹ EUVL L 295, 12.11.2010, s. 23.

² Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2011)0010.

³ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2011)0009.

Kongon tasavallan kanssa; katsoo, että näistä vapaaehtoisista kumppanuussopimuksista käytävien neuvottelujen perusteella voitaisiin laatia hyviä käytänteitä koskevat suuntaviivat, joita käytettäisiin ohjeena muissa meneillään olevissa vapaaehtoisia kumppanuussopimusneuvotteluja koskevissa neuvotteluissa puutavaraa tuottavien maiden kanssa;

2. korostaa sekä EU:n että trooppisia puutuotteita EU:n markkinoille toimittavien maiden yhteistä vastuuta laittomien hakkuiden ja niihin liittyvän kaupan hävittämisessä ja toimien tehostamisessa metsävarojen suojelemiseksi ja kestäväksi käyttämiseksi kaikkialla maailmassa;
3. pitää tässä yhteydessä ilahduttavana asianomaisten osapuolten sitoumuksia metsien hallinnan parantamiseen ja olemassa olevan lainsäädännön uudistamiseen, kun se on tarpeen sen varmistamiseksi, että metsäalan toimet ovat avoimia ja alkuperäiskansojen oikeuksia kunnioittavia eivätkä osaltaan aiheuta haitallisia ympäristövaikutuksia; pitää myös ilahduttavana EU:n sitoutumista toimintavalmiuksien kehittämistä koskevan avun antamiseen, mukaan luettuna erityisesti puutavaran ja puutuotteiden jäljitettävyyttä ja laillisuuden varmistamista koskevien järjestelmien luominen puutavaraa tuottaviin maihin;

Metsien biologinen monimuotoisuus, ilmasto ja kestävä ihmisen kehitys

4. muistuttaa, että vapaaehtoisten kumppanuussopimusten tavoitteena on yhdessä lopettaa laittomasti korjatun puutavaran ja siitä tehtyjen puutuotteiden kauppa ja osallistua ponnistuksiin, joilla pyritään pysäyttämään metsäkato ja metsien tilan heikentyminen ja niihin liittyvät hiilidioksidipäästöt sekä luonnon monimuotoisuuden väheneminen ja edistämään kestävää talouskasvua, kestävää ihmisen kehitystä, kestävää elintarvikkeiden tuotantoa ja alkuperäiskansojen ja paikallisväestön kunnioitusta;
5. palauttaa mieliin, että lisääntyvä trooppisten metsien ja muiden biologisesti erittäin monimuotoisten metsien ja arvokkaiden hiilivarastojen laajamittainen hyödyntäminen ei ole kestävää, ja saattaa johtaa yhä suurempaan metsäkatoon ja metsien tilan heikentymiseen ja osaltaan maailman ympäristön tuhoon; panee merkille, että vapaaehtoiisiin kumppanuussopimukseen sisältyy jännite, joka johtuu siitä, että kun EU edistää puutuotteiden kauppaa maista, joilla on laajoja luonnonmetsiä, se saattaa samalla heikentää tavoitteitaan, jotka liittyvät ilmastonmuutoksen torjumiseen, biologisen monimuotoisuuden suojeluun ja kestävään käyttöön, köyhyyden vähentämiseen ja metsäkadon pysäyttämiseen maailmassa; kehottaa sen vuoksi komissiota varmistamaan, että EU:n politiikka on johdonmukaista ja että vapaaehtoisten kumppanuussopimusten tukemat toimet auttavat tehokkaalla tavalla saavuttamaan vapaaehtoisten kumppanuussopimusten kaikkien osapuolten kansainväliset sitoumukset; kehottaa komissiota ja neuvostoa yksilöimään, mitä toimenpiteitä vapaaehtoisten kumppanuussopimusten lisäksi on suunniteltu jotta voidaan torjua metsäkatoa ja luonnonmetsien tilan heikkenemistä ja edistää niiden suojelua;
6. muistuttaa, että vaikka metsät kuuluvat sen valtion yksinomaiseen hallintavaltaan, jossa ne sijaitsevat, metsäympäristö on ihmiskunnan yhteistä perintöä ja sitä on suojeltava, vaalittava ja tarvittaessa ennallistettava pyrkien viime kädessä elävän luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemitöimintojen säilyttämiseen kaikkialla maailmassa, ilmastonuojeluun sekä alkuperäiskansojen ja metsistä riippuvaisten yhteisöjen

oikeuksien suojelemiseen; kehottaa sen vuoksi Afrikan ja kolmansien maiden kumppanihallituksia kehittämään maankäyttö- ja resurssienhallintasuunnitelmia, joilla nämä tavoitteet saavutetaan, ja tunnistamaan, missä ja kuinka paljon tukea tarvitaan ulkomaalaisilta kumppaneilta ja kansainvälisiltä järjestöiltä, jotta kyseiset tavoitteet etenevät;

7. pyytää tähän liittyen komissiota valvomaan erityisesti, että vapaaehtoiset kumppanuussopimukset eivät kannusta metsien teollisten hakkuiden lisäämiseen koskemattomilla metsäalueilla ja huolehtimaan Kamerunin tasavallan ja Kongon tasavallan hallitusten ja kaikkien vapaaehtoisia kumppanuussopimuksia tulevaisuudessa tekevien hallitusten kanssa seurannasta ja toteuttamaan toimia, joilla torjumaan luonnontilaisissa metsissä suoritettavien kaupallisten hakkuiden sekä suorat että epäsuorat negatiiviset vaikutukset;

Neuvottelujen eteneminen

8. pitää ilahduttavana vapaaehtoista, avointa, osallistavaa ja yhteisymmärrykseen pyrkivää lähestymistapaa, jonka avulla sopimukset on saavutettu; suosittelee, että tämän lähestymistavan olisi oltava sääntönä vapaaehtoisista kumppanuussopimuksista neuvoteltaessa muiden puutavaraa tuottavien kumppanimaiden kanssa;
9. painottaa, että riippumattomien kansalaisyhteiskunnan ja ulkopuolisten tarkkailijoiden rooli on olennaisen tärkeä tarkkailtaessa, että kaikki asianomaiset osapuolet panevat sopimukset asianmukaisesti täytäntöön ja että kansalliset osapuolet esimerkiksi sitoutuvat osallistumaan täytäntöönpanoprosessin valvontaa varten perustettuihin sekkomiteoihin; korostaa, että paikalliset kansalaisyhteiskunnan järjestöt olisi valtuutettava suorittamaan riippumatonta lainvalvonnan ja metsähallinnon uudistusten täytäntöönpanon seurantaa;
10. pyytää komissiota ottamaan käyttöön mekanismeja, joilla varmistetaan, että vapaaehtoisten kumppanuussopimusten noudattamista valvotaan tehokkaasti ja ajoissa täytäntöönpanon eri vaiheissa ja että varmistetaan erityisesti paikallisten osapuolten valmiuksien parantaminen ja paikallisyhteisöjen ja alkuperäisväestön suora osallistuminen toteuttamisvaiheessa, jotta voidaan varmistaa vapaaehtoisten kumppanuussopimusten alkuvaiheessa toteutettujen uudistusten laaja hyväksyntä sekä EU:hun suuntautuvan tuonnin perinpohjainen tarkastaminen;

FLEGT-luvat ja oikeudelliset kehykset

11. muistuttaa, että metsäalan oikeudellisen kehyksen ja sääntelykehyksen tarkistaminen on välttämätöntä, jotta vapaaehtoinen kumppanuussopimus vastaisi FLEGT-toimintasuunnitelman tavoitteita ja jotta voitaisiin varmistaa, että vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpano edistää ympäristöllisiä ja sosiaalisia yleissopimuksia ja kansainvälisiä sopimuksia, joihin vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen osapuolet ovat sitoutuneet;
12. muistuttaa, että vapaaehtoisten kumppanuussopimusten tavoitteena ovat myös sosiaalisen oikeudenmukaisuuden parantaminen ja paikallisten ja alkuperäisyhteisöjen oikeuksien kunnioittaminen ja että siksi avoimuutta ja tasaveroista osallistumista koskevat periaatteet sisältyvät sopimukseen;

13. muistuttaa, että nämä lainsäädännön parannukset on saatava valmiiksi ennen kuin FLEGT-lupia myönnetään;

Paikallisväestön oikeuksien täytäntöönpano

14. pyytää komissiota esittämään kuuden kuukauden kuluessa jokaisen vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen voimaantulon jälkeen kertomuksen toimista, joihin on ryhdytty, jotta osapuolten ja kansalaisyhteiskunnan, paikallis- ja alkuperäisväestöt mukaan lukien, vuoropuhelu jatkuu ja että se säilytetään täytäntöönpanovaiheen aikana; katsoo, että tämän kertomuksen olisi sisällettävä myös arviointi vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen sisällön todellisista vaikutuksista EU:n ja allekirjoittajamaan ympäristöä ja kestävää kehitystä koskevien kansainvälisten sitoumuksiin, erityisesti mitä tulee luonnon monimuotoisuusresurssien säilyttämiseen ja kestävään hoitoon;
15. pyytää vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen molempia osapuolia varmistamaan, että kansalaisyhteiskunta sekä paikallis- ja alkuperäisväestö kykenevät vapaasti ja luottavaisesti osallistumaan vapaaehtoisten kumppanuussopimusten täytäntöönpanoon ja noudattamisen valvontaan; katsoo, että yhteisen täytäntöönpanokomitean olisi annettava kansalaisyhteiskunnalle sekä paikallis- ja alkuperäisväestön järjestöille valitusoikeuden ja vetoomusoikeuden siltä varalta, että valitus ei tuota tulosta;
16. pyytää komissiota varmistamaan, että se ymmärtää vallitsevan ihmisoikeustilanteen kaikissa vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen potentiaalisissa kumppanimaissa ja suosittelee, että komissio ei ryhtyisi asioimaan yhdenkään sellaisen maan kanssa, jossa ei ole perusihmisoikeuksia ja sosiaalisia oikeuksia suojaavaa oikeudellista kehystä; toistaa, että kaikissa maissa, joita vapaaehtoinen kumppanuussopimus koskee, keskustelun on oltava avointa ja niissä on oltava sananvapaus, myös uskonnollisen vakaumuksen vapaus, jotta kaikkia mahdollisesti esitettäviä moitteita kuullaan;
17. pyytää komissiota laatimaan ja esittämään säännöllisesti parlamentille kertomuksen kaikkien nykyisten ja tulevien vapaaehtoisten kumppanuussopimusten eri määräysten täytäntöönpanosta;
18. odottaa, että tulevina vuosina allekirjoitetaan useampia vapaaehtoisia kumppanuussopimuksia, jotka edellyttävät erityistä lisärahoitusta teknisten ja inhimillisten voimavarojen kehittämiseksi; pyytää komissiota ja EU:n jäsenvaltioita täsmentämään, mitä varoja käytetään kyseisten sopimusten neuvottelemisen ja täytäntöönpanon tukemiseen;

Euroopan parlamentin rooli

19. kehottaa komissiota antamaan parlamentille kertomuksen nykyisiä ja tulevia vapaaehtoisia kumppanuussopimuksia koskevista neuvotteluista ja niiden täytäntöönpanosta ja tiedottamaan parlamentille hyvissä ajoin yhteisen täytäntöönpanokomitean työstä, toimittamaan riippumattoman valvojan tarkastusmatkaraportit ja tarkastuskertomukset, sopimuksen täytäntöönpanon arviointiraportit, myös sosiaalisia, taloudellisia ja ympäristövaikutuksia koskevat tutkimukset, ja luettelon niiden yritysten nimistä, joille toimilupia myönnetään;

o
o

20. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä kaikkien niiden maiden hallituksille, joita vapaaehtoinen kumppanuussopimus koskee.